

V Bruseli 5. júna 2020
(OR. en)

8086/20

POLGEN 46

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov
Predmet:	Napredovanie v strategickom programe 18-mesačný program Rady (1. júla 2020 – 31. decembra 2021)

Delegáciám v prílohe zasielame 18-mesačný program Rady, ktorý vypracovalo budúce nemecké, portugalské a slovinské predsedníctvo a vysoký predstaviteľ, predseda Rady pre zahraničné veci.

Program

I. ÚVOD

Pandémia COVID-19 predstavuje pre Európu a celý svet výzvu, ktorá nemá obdobu.

Táto celosvetová zdravotná kríza dramatickým spôsobom zasiahla spoločnosti a hospodárstva členských štátov EÚ. Vyžaduje si naliehavé, rozhodné a komplexné opatrenia na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni¹. Trojica predsedníctiev je pripravená urobiť všetko potrebné na to, aby sa posilnila odolnosť Európy, zabezpečila ochrana našich občanov, prekonala kríza a zároveň zachovali naše európske hodnoty a spôsob života. Predsednícke trio prijalo záväzok v súvislosti s piatimi oblastami určenými v rámci spoločného vyhlásenia členov Európskej rady z 26. marca 2020.

Kríza spôsobená ochorením COVID-19, ktorú Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vyhlásila za pandémiu, postavila a naďalej stavia spoločnosť a najmä systémy zdravotnej starostlivosti členských štátov pred ťažkou skúškou. Členské štáty a inštitúcie EÚ sa spojili v duchu solidarity, aby koordinovali a vykonávali príslušné opatrenia v oblasti zdravotnej starostlivosti. Trvalé oživenie vo všetkých ostatných odvetviach hospodárstva a verejného života sa môže dosiahnuť len vtedy, ak sa politike v oblasti zdravia podarí obmedziť a nakoniec prekonať hrozbu, ktorú predstavuje ochorenie COVID-19.

¹ Pozri Spoločné vyhlásenie členov Európskej rady, 26. marca 2020.

Hoci chorvátske predsedníctvo už prijalo mnohé opatrenia na riešenie tejto krízy, je potrebné urobiť ešte omnoho viac, najmä pokiaľ ide o kontrolu pandémie a obnovenie úplného fungovania európskych spoločností a ekonomík, podporu udržateľného a inkluzívneho rastu, začlenenie zelenej a digitálnej transformácie a stavanie na všetkých poznatkoch, ktoré vyplývajú z tejto krízy², a súčasné riešenie jej sociálno-ekonomických dôsledkov. Na tento účel je ako prierezovú prioritu trojica predsedníctiev odhodlaná vykonávať všetky primerané opatrenia slúžiace na výrazné oživenie európskeho hospodárstva v súlade s udržateľnou a inkluzívnou stratégiou rastu, v ktorej sa zohľadňuje cieľ dosiahnuť klimatickú neutrálnosť najneskôr v roku 2050 a ktorá sa zaoberá významnými sociálnymi vplyvmi a ľudskými rozmermi. Predsednícke trio nadviaže na nadchádzajúce návrhy Komisie zaviesť v rámci EÚ ambicióznejší, rozsiahlejší a koordinovaný systém krízového riadenia.

Trojica predsedníctiev sa zaviazala dodržiavať zásady spoločného európskeho plánu na zrušenie opatrení na zamedzenie šírenia COVID-19 a plánu obnovy:³ plán obnovy sa musí zakladať na solidarite, súdržnosti a zbližovaní; obnova musí byť flexibilná, musí sa prispôbovať situácii a vyvíjať sa; musí byť inkluzívna a musia za ňu spoločne niesť zodpovednosť všetky zúčastnené strany a zároveň musí rešpektovať naše zásady, práva a právny štát.

Trojica predsedníctiev vynaloží maximálne úsilie na obnovenie a ďalšie prehĺbenie jednotného trhu, dosiahnutie pokroku v oblasti zelenej transformácie a digitálnej transformácie, dosiahnutie digitálnej zvrchovanosti, zabezpečenie strategickej autonómie EÚ prostredníctvom dynamickej priemyselnej politiky, podporu MSP a začínajúcich podnikov, preverovanie priamych zahraničných investícií, budovanie odolnejšej infraštruktúry, najmä v sektore zdravotníctva, a výrobu kritického tovaru v Európe s cieľom znížiť nadmernú závislosť od tretích krajín v súlade s kľúčovými odporúčaniami plánu obnovy.

² Pozri spoločný európsky plán na zrušenie opatrení na zamedzenie šírenia COVID-19 z 15. apríla 2020

³ Plán obnovy – Smerom k odolnejšej, udržateľnejšej a spravodlivejšej Európe, 22. apríla 2020.

Predsednícke trio bude prispievať k bezprecedentnému investičnému úsiliu s cieľom stimulovať obnovu, zameranú na spoločne dohodnuté ciele a na tie oblasti, kde je toto úsilie najviac potrebné, a náležite ho usmerňovať. Toto úsilie bude zahŕňať bezpečnostné siete pre občanov, podniky a štáty a fond obnovy prepojený s viacročným finančným rámcom na podporu udržateľnej obnovy.

Trojica predsedníctiev uznáva závažnosť celosvetovej výzvy, ktorú pandémie predstavuje, a úlohy EÚ ako globálneho aktéra, ktorý nesie osobitnú zodpovednosť za pomoc pri formovaní globálnej reakcie prostredníctvom multilateralizmu a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách. Toto úsilie bude zahŕňať plnenie kľúčových politických priorít v oblastiach, v ktorých sú značné medzery v zdrojoch, posilnenie kapacít reakcie v krajinách s najslabšími zdravotníckymi, vodovodnými a sanitárnymi systémami, najmä v Afrike, a zmierňovanie vážnych socio-ekonomických dôsledkov. Globálna reakcia si vyžaduje väčšiu regionálnu spoluprácu pri práci na novej diagnostike, liečebných prostriedkoch a vakcínach. Trojica predsedníctiev sa zapojí do všetkých týchto snáh v rámci prístupu Tímu Európa.

Predsednícke trio bude investovať do vývoja systému správy vecí verejných, ktorý povedie k odolnejšej, účinnejšej a efektívnejšej EÚ, pričom ústredným prvkom nášho prístupu budú naše základné hodnoty.

Na dosiahnutie uvedených cieľov bude predsednícke trio realizovať opatrenia akčného plánu, ktorý je pripojený k plánu obnovy. Trojica predsedníctiev sa tiež zaviazala vykonávať zásady Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj prostredníctvom sociálneho samitu EÚ, ktorý na pozvanie predsedu Európskej rady v máji 2021 usporiada portugalské predsedníctvo.

Reakcia na pandémiu COVID-19 a jej vplyv je pre predsednícke trio najdôležitejšou prioritou, je však tiež nevyhnutné, aby sa obnovilo bežné fungovanie inštitúcií EÚ, aby predsednícke trio mohlo dosiahnuť hmatateľný pokrok pri vykonávaní strategického programu na roky 2019 – 2024. Trojica predsedníctiev pevne verí, že ak budeme stavať na našich európskych hodnotách a silných stránkach Európskej únie, môžeme formovať našu spoločnú budúcnosť, presadzovať záujmy našich občanov, podnikov a spoločností a chrániť náš spôsob života. V záujme dosiahnutia plného potenciálu Únie bude predsednícke trio podporovať jednotu medzi členskými štátmi. Dosiahne sa to prostredníctvom úprimnej spolupráce založenej na našich spoločných hodnotách a rešpektovaní subsidiarity a proporcionality.

Predsednícke trio je pevne presvedčené, že konferencia o budúcnosti Európy by mala priniesť konkrétne výsledky v prospech našich občanov a mala by prispieť k rozvoju našich politík v strednodobom a dlhodobom horizonte tak, aby sme mohli lepšie riešiť súčasné a budúce výzvy⁴.

Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027

Trojica predsedníctiev považuje za dôležité dosiahnuť dohodu o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027. VFR bude kľúčovým nástrojom na podporu trvalej obnovy. Mal by členským štátom poskytnúť podporu pri trvalých investíciách do strategických cieľov a všetkých politík EÚ, a to v súlade s plánom obnovy. Spolu s fondom obnovy bude budúci VFR ambicióznou odpoveďou, ktorú Európa potrebuje a ktorou sa podporia naše priority. Predsednícke trio sa zaväzuje neúnavne pracovať na získaní súhlasu Európskeho parlamentu a čo najskôr finalizovať nedoriešené sektorové návrhy a zároveň prísne dodržiavať mandát, ktorý mu udelila Európska rada. Urobí všetko pre to, aby predišlo akýmkoľvek zbytočným prieťahom vo vykonávaní viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 a s ním súvisiacich programov. Zásadný význam má včasné prijatie právnych predpisov v rámci všetkých politík súvisiacich s investíciami a iných relevantných politík, aby sa zabezpečila primeraná a rozhodná reakcia na dôsledky pandémie COVID-19 a na iné strategické ciele a pretrvávajúce výzvy Únie.

⁴ Pozri Závery Európskej rady, 12. decembra 2019.

Budúci vzťah medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom

Spojené kráľovstvo vystúpilo z Európskej únie 1. februára 2020. Pokiaľ sa nedohodne predĺženie, prechodné obdobie po vystúpení Spojeného kráľovstva uplynie 31. decembra 2020. Európska rada vo svojich záveroch z 13. decembra 2019 opätovne potvrdila svoju túžbu nadviazať v budúcnosti čo najužšie vzťahy so Spojeným kráľovstvom v súlade s politickým vyhlásením a už schválenými usmerneniami Európskej rady, ako aj vyhláseniami, konkrétne tými z 25. novembra 2018. Európska rada opätovne zdôraznila najmä skutočnosť, že budúci vzťah so Spojeným kráľovstvom sa bude musieť zakladať na rovnováhe práv a povinností a bude musieť zabezpečovať rovnaké podmienky pre všetkých. V súlade s usmerneniami a závermi Európskej rady a s politickým vyhlásením Rada 25. februára 2020 prijala smernice na rokovania, ktorými sa vymedzuje rozsah pôsobnosti a podmienky budúceho partnerstva, ktoré sa má dohodnúť medzi Európskou komisiou a Spojeným kráľovstvom. Predsednícke trio sa bude usilovať dosiahnuť so Spojeným kráľovstvom komplexné partnerstvo, ktoré bude spravodlivé a rovné pre všetky členské štáty a bude v záujme našich občanov a ktoré nadobudne platnosť ku koncu prechodného obdobia.

Upravený pracovný program Komisie na rok 2020

Predsednícke trio zohľadní upravený pracovný program Komisie na rok 2020. Trojica predsedníctiev uznáva, že Komisia je plne odhodlaná dosiahnuť výsledky vo všetkých svojich hlavných iniciatívach ohlásených v pôvodnom programe a že návrhy, ktoré majú zásadný význam alebo ktorými sa podporuje okamžitá obnova, sa prijímú tak, ako sa pôvodne plánovalo. Predsednícke trio vyzýva Komisiu, aby čo najskôr prijala všetky hlavné iniciatívy, ktoré sa z dôvodu pandémie oneskorili. Trojica predsedníctiev víta úmysel Komisie viac využívať strategické predvídanie v záujme zaujatia pragmatickejšieho dlhodobého prístupu s cieľom pomáhať pri usmerňovaní politík Únie v nadchádzajúcich rokoch.

II. OCHRANA OBČANOV A SLOBÔD

Trojica predsedníctiev pevne verí v dôležitosť demokracie, ľudských práv, právneho štátu a našich modelov otvorenej spoločnosti, ktoré sú základom európskej slobody, bezpečnosti a prosperity.

V tejto súvislosti so záujmom očakáva nadchádzajúci európsky akčný plán pre demokraciu a jeho sprievodné návrhy, a to aj pokiaľ ide o slobodu, pluralitu a nezávislosť médií. Predsednícke trio zdôrazňuje kľúčovú úlohu slobodných a pluralitných médií, ktorých aktuálne, dôveryhodné spravodajstvo založené na faktoch a odhodlanie bojovať proti dezinformáciám nebolo nikdy dôležitejšie.

Predsednícke trio tiež so záujmom očakáva novú stratégiu pre vykonávanie Charty základných práv. Je odhodlané dať nový impulz pristúpeniu EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach, ako sa uvádza v Lisabonskej zmluve. Bude podporovať kultúrnu a náboženskú rozmanitosť, ako aj účasť mládeže, a pristupovať k pravidelnému dialógu s občanmi ako k dôležitému faktoru na lepšie vykonávanie politík EÚ.

Reakcia na pandémiu COVID-19 so sebou priniesla bezprecedentné obmedzenia, pokiaľ ide o spôsob života, slobodu a demokratické práva našich spoločností. Predsednícke trio je pripravené podporiť plné presadzovanie hodnôt Únie vrátane zásad právneho štátu v celej EÚ.

Trojica predsedníctiev očakáva vytvorenie európskeho mechanizmu právneho štátu, ktorý sa bude rovnakou mierou uplatňovať na všetky členské štáty. Týmto nástrojom prevencie sa prehĺbi konštruktívny dialóg medzi členskými štátmi a podporí spoločné povedomie o právnom štáte vo všetkých z nich. Predsednícke trio na tento účel zorganizuje v Rade komplexný dialóg o všetkých prvkoch výročnej správy Komisie.

Hlavnými zásadami počas osemnástich mesiacov bude podpora jednoty medzi členskými štátmi a zásada lojálnej spolupráce pri dodržiavaní zásady subsidiarity, proporcionality a podpory viacúrovňovej správy vecí verejných.

Predsednícke trio je odhodlané presadzovať rovnosť vrátane rodovej rovnosti a práv a rovnosti LGBTQIA+ osôb, podporovať kultúrnu rozmanitosť, poskytovať rovnaké príležitosti pre všetkých, bojovať proti všetkým formám diskriminácie vrátane trestných činov z nenávisti a riešiť otázku domáceho násillia. Trojica predsedníctiev víta novú stratégiu Komisie pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025, ktorá sa okrem iného venuje otázkam rodovo motivovaného násillia a rovnosti žien a mužov na trhu práce. V oblasti rodovej rovnosti sú užitočným krokom záväzné opatrenia na zabezpečenie transparentnosti. V tejto súvislosti predsednícke trio so záujmom očakáva príslušný pripravovaný návrh. Vzhľadom na to, že pandémiou COVID-19 boli neúmerne zasiahnuté staršie osoby, budeme podporovať medzigeneračnú solidaritu, dôstojné starnutie a lepšiu ochranu práv starších osôb a iných zraniteľných dospelých osôb. Nemôžeme pripustiť, aby pandémia COVID-19 prehĺbila nerovnosti a diskrimináciu akéhokoľvek druhu.

Trojica predsedníctiev sa zaväzuje posilniť koordináciu práce Rady pri predchádzaní antisemitizmu a boji proti nemu, najmä pokiaľ ide o výmenu najlepších postupov.

Predsednícke trio bude podporovať kultúrnu rozmanitosť a zároveň dodržiavať zásadu subsidiarity a prihliadať na celosvetovo dôležité kultúrne a kreatívne sektory, ich vplyv na spoločnosť a hospodárstvo, ako aj na ochranu európskeho spôsobu života.

Digitálna transformácia predstavuje príležitosti, ale aj výzvy, pokiaľ ide o práva a slobody občanov. Je preto nevyhnutné, aby sa v procese digitalizácie rešpektovali základné práva a spoločné hodnoty.

Trojica predsedníctiev víta bielu knihu Komisie o umelej inteligencii a so záujmom očakáva nadviazanie na ňu vo všetkých rozmeroch vrátane výskumu a inovácie, aplikácií v oblasti vzdelávania, etických aspektov, aspektov sústredených na človeka, ich globálneho riadenia, regulačného rámca založeného na posúdení rizík a aspektu zodpovednosti za umelú inteligenciu. Okrem toho sa bude predsednícke trio usilovať o lepšiu ochranu našich spoločností pred škodlivými kybernetickými činnosťami, hybridnými hrozbami a dezinformáciami. Bude sa presadzovať transparentná, včasná komunikácia založená na faktoch, aby sa posilnila odolnosť našich spoločností. V tejto súvislosti bude užitočný pripravovaný právny akt o operačnej a kybernetickej odolnosti finančných služieb a revízia smernice o kybernetickej bezpečnosti. Predsednícke trio zintenzívni úsilie na európskej úrovni o povinnú minimálnu úroveň bezpečnosti IT pre zariadenia, ktoré sú pripojené na internet.

Trojica predsedníctiev víta zámer Komisie navrhnúť nový pakt o migrácii a predložiť súvisiace legislatívne návrhy a zaväzuje sa, že sa nimi bude prioritne zaoberať. EÚ potrebuje komplexné, trvalé a predvídateľné riešenie migrácie. Takéto riešenie by malo zahŕňať fungujúci spoločný európsky azylový systém, ktorý bude zároveň odolný aj voči krízam, s potrebnou rovnováhou medzi zodpovednosťou a solidaritou. Mali by sa riešiť situácie neprimeraného migračného tlaku na jeden alebo viacero členských štátov. Okrem toho bude potrebné posilniť legálne migračné cesty a zároveň zlepšiť návraty.

Tento komplexný prístup by mal zahŕňať aj zintenzívnenie boja proti nelegálnej migrácii, obchodovaniu s ľuďmi a prevádzačstvu a súčasné riešenie základných príčin migrácie a núteného vysídľovania. K vonkajšiemu rozmeru by sa malo pristupovať prostredníctvom posilnenia partnerstiev s krajinami pôvodu a tranzitu.

Pokiaľ ide o fungovanie schengenského priestoru a ochranu vonkajších hraníc EÚ, predsednícke trio sa zameria na praktické uplatňovanie nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii, vykonávanie nových funkcií stanovených v nariadeniach o interoperabilite, revíziu schengenského hodnotiaceho mechanizmu a vyvinie maximálne úsilie na obnovenie úplného fungovania schengenského priestoru. Jeho význam sa ešte viac prejavil v súvislosti obmedzeniami zavedenými v rámci reakcie na krízu spôsobenú ochorením COVID-19.

Okrem úspešného vykonávania balíka v oblasti interoperability trojica predsedníctiev so záujmom očakáva ďalšie iniciatívy súvisiace s novou stratégiou EÚ pre bezpečnostnú úniu, zlepšenie spolupráce a výmeny informácií v oblasti SVV vrátane našich spoločných nástrojov (informačných systémov EÚ) a bude sa usilovať o posilnenie policajnej, colnej a justičnej spolupráce v trestných a občianskych veciach, a to aj prostredníctvom mechanizmov elektronickej justície. Kľúčom pre presadzovanie voľného pohybu tovaru, služieb a osôb s cieľom podporiť hospodárske a sociálne oživenie po pandémie COVID-19 v nasledujúcich mesiacoch a rokoch bude silná a adaptabilná policajná spolupráca podporená dobre koordinovanými spoločnými opatreniami. Konkrétne bude dôležité zaviesť účinné preventívne opatrenia a pokračovať v posilňovaní nášho boja proti terorizmu, závažnej a organizovanej trestnej činnosti, radikalizácii a (násilnému) extrémizmu a cezhraničnej trestnej činnosti, ako aj zlepšiť spoluprácu s tretími krajinami. V tejto súvislosti by mohol byť zvlášť zaujímavý ohlásený návrh Komisie zameraný na cielené prepracovanie nariadenia o EUROPOL-e, ktorým sa má posilniť operačná policajná spolupráca.

EÚ musí ďalej posilňovať odolnosť našich spoločností tým, že bude podporovať a organizovať plány vhodných opatrení v záujme komplexnej koordinácie a pri plnom rešpektovaní právomocí a zodpovedností na rôznych úrovniach v rámci EÚ aj v rámci členských štátov v prípade núdzových situácií, ako sú pandémie alebo rozsiahle kybernetické útoky. Trojica predsedníctiev je odhodlaná v plnej miere zohľadniť výzvy, ktoré pandémia COVID-19 pre EÚ prináša, a to aj v rámci európskej civilnej ochrany. V závislosti od súčasného vývoja a na základe získaných skúseností sa predsedníctva budú usilovať o ďalšie zlepšenie reakcie EÚ na krízu a o posilnenie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany vrátane ďalšieho rozvíjania kapacity RescEU a ďalších kapacít, a tým riešiť výzvy súvisiace so strategickými zásobami zdravotníckeho vybavenia a repatriáciou občanov, ktorí uviazli v tretích krajinách, a budú pokračovať v procese využívania získaných poznatkov prostredníctvom vytvorenia a spustenia vedomostnej siete EÚ, ktorá sa má systematicky rozvíjať na základe pandemického scenára.

III. ROZVOJ NAŠEJ HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE: EURÓPSKY MODEL BUDÚCNOSTI

Pandémia COVID-19 bude mať dlhodobý vplyv na hospodárstvo EÚ a svetové hospodárstvo. Okrem krátkodobých opatrení, v rámci ktorých sa poskytuje likvidita nášmu finančnému sektoru a bojuje proti hroziacej recesii navyšovaním bezprecedentných investícií a zabezpečením stability financovania zo strany členských štátov, je dôležité zamyslieť sa aj nad dlhodobou perspektívou a zlepšiť konkurencieschopnosť a suverenitu EÚ a pokračovať vo vytváraní stabilného prostredia priaznivého pre investície v rámci jednotného trhu. Je preto teraz ešte dôležitejšie rozvíjať našu hospodársku základňu – čo zostane kľúčovým prvkom počas všetkých troch predsedníctiev. K dosiahnutiu týchto cieľov budú cielene prispievať práca na zelenej dohode a digitálnej budúcnosti Európy, vykonávanie akčného plánu pre obehového hospodárstvo, investovanie do výskumu, inovácie a zručností v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti, nájdenia riešení pre globálne výzvy a vytvárania pracovných miest.

Jednotný trh je jedným z najväčších výdobytkov EÚ a mal by sa ďalej rozvíjať. Jeho zásady, hodnoty a normy sú základom pre vedúce postavenie EÚ a jej aktívnu úlohu pri presadzovaní svetového poriadku založeného na pravidlách a rovnakých podmienkach doma i v zahraničí. Predsednícke trio bude pracovať na posilnení základov budúcej konkurencieschopnosti a rastu Únie. Zahŕňa to úplné obnovenie fungovania jednotného trhu na úroveň pred pandémiou COVID-19, odstránenie zostávajúcich neodôvodnených prekážok na jednotnom trhu, a to aj v oblasti služieb, a zabezpečenie účinného a spravodlivého vykonávania, uplatňovania a presadzovania pravidiel jednotného trhu vrátane pravidiel o ochrane investícií. Okrem toho je potrebné zosúladiť politiku jednotného trhu s politikami EÚ v oblasti priemyslu, MSP a digitálnych technológií. Predsednícke trio je pripravené nadviazať na správu o prekážkach jednotného trhu a akčný plán presadzovania, ktoré vypracovala Komisia. Pandémia COVID-19 ukazuje, že posilnenie odolnosti jednotného trhu je v časoch krízy životne dôležité. Prioritou bude okrem iného zvýšenie rastu a konkurencieschopnosti Únie po pandémii, lepšia regulácia, ako aj zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov a zníženie administratívneho zaťaženia.

Vzhľadom na to, že kľúčovú úlohu pri udržateľnom hospodárskom raste, zamestnanosti a sociálnej súdržnosti v našich spoločnostiach zohrávajú MSP, vyžadujú si spoľahlivé a stabilné rámcové podmienky, ktoré predstavujú integrovaný, jednotný prístup orientovaný na budúcnosť a systematické a konzistentné uplatňovanie zásady „najskôr myslieť na malých“. Na tento účel je trojica predsedníctiev pripravená nadviazať na stratégiu Komisie týkajúcu sa MSP a ďalej ju rozvíjať s cieľom posilniť politiku EÚ pre malé a stredné podniky.

Posilnenie MSP a konkurencieschopnosti priemyslu v Európe je základným cieľom predsedníckeho tria, pretože je prínosom pre hospodársku suverénitu Európy a prispieva k jej odolnosti. Stratégia oživenia hospodárstva EÚ po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 a dlhodobá stratégia pre udržateľný rast si tiež vyžadujú ambicióznú stratégiu priemyselnej politiky EÚ vrátane riešenia otázky hospodárskej súťaže, predpisov o štátnej pomoci a celkových rámcových podmienok, ako aj posilnenie kľúčových technológií aj prostredníctvom zosúladenia politík v oblasti vedy výskumu a inovácie a podporu technologickej samostatnosti EÚ. Dôležitou súčasťou tohto procesu bude identifikovať strategické hodnotové reťazce, nanovo vymedziť priemyselné ekosystémy a ďalej pracovať na identifikácii priemyselných aliancií a dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu. Predsednícke trio bude vychádzať z priemyselnej stratégie EÚ, ktorú vypracovala Komisia, a navrhne ďalšie kroky na vykonávanie a monitorovanie. Okrem toho bude sledovať prebiehajúce hodnotenie pravidiel hospodárskej súťaže, ktoré uskutočňuje Európska komisia, a po zverejnení jeho výsledkov bude tieto výsledky, prípadné zmeny a modernizáciu európskeho rámca pre hospodársku súťaž v kontexte celosvetového vývoja a digitálnej transformácie presadzovať. Zamýšľa tiež zvýšiť efektívnosť verejného obstarávania, jeho zameranie na inováciu a udržateľnosť, pričom zohľadní poznatky získané počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a potrebu opätovne naštartovať hospodárstvo EÚ.

Účinnou a flexibilnou politikou súdržnosti by sa mali zabezpečiť investície na riešenie mimoriadnych hospodárskych a sociálnych výziev, ktoré predstavuje kríza spôsobená ochorením COVID-19; v rámci tejto politiky by sa tiež malo investovať do inovačnej, inteligentnej hospodárskej a sociálnej transformácie smerom k ekologickejšej nízkouhlíkovej Európe. Táto politika by sa mala vzťahovať na všetky regióny⁵, podporovať ich konkurencieschopnosť a posilňovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a znižovať rozdiely. Predsednícke trio vynaloží maximálne úsilie o včasné prijatie balíka právnych predpisov v oblasti súdržnosti s cieľom bezodkladne začať s vykonávaním nového cyklu politiky súdržnosti.

Predsednícke trio preskúma úlohu finančnej a hospodárskej politiky v záujme udržateľného a inkluzívneho rastu.

Je potrebné konsolidovať financovanie hospodárstva, a to aj v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Na tento účel by sa dohodnutým spôsobom malo prioritne pokračovať v prehĺbovaní hospodárskej a menovej únie vo všetkých jej rozmeroch, v práci na všetkých prvkoch ďalšieho posilňovania bankovej únie, ako aj v posilňovaní únie kapitálových trhov. Trojica predsedníctiev konkrétne so záujmom očakáva nadchádzajúce preskúmania smernice MiFID II, nariadenia MiFIR a nariadenia o referenčných hodnotách, ako aj návrhy, ktorými sa vykonávajú finálne reformy rámca Bazilej III. Pokrokom v týchto oblastiach sa posilní aj medzinárodné postavenie eura, ktoré by malo zodpovedať celosvetovej hospodárskej a finančnej váhe Únie. Predsednícke trio považuje preskúmanie smernice Solventnosť II za príležitosť na ďalší cielený rozvoj jedného z najvyspelejších prudenciálnych systémov na svete.

Osobitný význam má prispôsobenie finančného sektora digitálnemu veku, nadchádzajúce návrhy týkajúce sa kryptoaktív a operačnej a kybernetickej odolnosti finančných služieb, ako aj stratégia digitálneho finančného sektora a v nej zabudovaná stratégia európskeho platobného systému.

⁵ S prihliadnutím na osobitosti regiónov uvedených v článku 349 ZFEÚ.

Trojica predsedníctiev bude zlepšovať boj EÚ proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, okrem iného na základe akčného plánu Komisie pre komplexnú politiku Únie v oblasti predchádzania praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Mobilizáciou udržateľných financií a posilnením finančného začlenenia sa môže podporiť napĺňanie Agendy 2030, jej 17 cieľov udržateľného rozvoja a cieľov zelenej dohody EÚ. Trojica predsedníctiev preto so záujmom očakáva obnovenú stratégiu udržateľného financovania, ktorou sa doplní investičný plán pre udržateľnú Európu.

Predsedačské trio sfinalizuje právne predpisy o rozpočtovom nástroji pre konvergenciu a konkurencieschopnosť a začne ho vykonávať v rámci VFR.

Avšak na to, aby jednotný trh riadne fungoval, sú potrebné rovnaké podmienky a spravodlivé a účinné zdaňovanie. Trojica predsedníctiev má v úmysle ďalej podporovať spravodlivé zdaňovanie v stále viac digitalizovanom hospodárstve – najmä v súvislosti s účinným minimálnym zdaňovaním – a pokročiť v iniciatívach stanovených v akčnom pláne na boj proti daňovým únikom. Bude presadzovať revíziu smernice o spotrebnej dani z tabaku a smernice o zdaňovaní energie.

Na posilnenie colnej únie je nevyhnutná ochrana hraníc EÚ pred podvodnými výrobkami a využitie potenciálu colných predpisov EÚ. Trojica predsedníctiev so záujmom očakáva nadchádzajúci akčný plán pre colnú úniu a návrh na vytvorenie centrálného elektronického priečinka pre colnú správu.

Pre inováciu v EÚ je nanajvýš dôležitý rámec duševného vlastníctva ako prierezová otázka pre všetky odvetvia hospodárstva. Predsedačské trio bude pracovať na jednotnej stratégii v oblasti duševného vlastníctva.

EÚ potrebuje vhodnú, výkonnú infraštruktúru efektívne využívajúcu zdroje, aby mohla v plnej miere profitovať z dvojakej transformácie – zelenej i digitálnej.

Cieľom predsedníckeho tria je vykonávanie energetickej únie prostredníctvom integrovaného, vzájomne prepojeného a riadne fungujúceho európskeho trhu s energiou zameraného na energiu z udržateľných zdrojov a prechod ku klimatickej neutralite. Predsedníctva preskúmajú, do akej miery môže sektor energetiky prispieť k obnove po pandémie COVID-19. Trojica predsedníctiev bude podporovať úzku spoluprácu a výmenu medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o vykonávanie riadenia energetickej únie a rámca politík v oblasti energetiky na obdobie do roku 2030. Okrem toho so záujmom očakávajú iniciatívy Komisie v sektore energetiky, okrem iného nový prístup k využívaniu potenciálu Európy v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, inovačných palív, opatrenia na pomoc pri dosahovaní inteligentnej integrácie odvetví vrátane uľahčenej dekarbonizácie odvetvia plynu a prispôsobenie existujúceho nariadenia o TEN-E perspektíve klimaticky neutrálneho hospodárstva s cieľom dospieť k účelnej energetickej infraštruktúre.

Prioritou bude bezpečná, inovačná a prepojená doprava vrátane podpory alternatívnych udržateľných palív a hnacích sústav, ako aj interoperabilita a udržateľnosť európskeho prepojenia prostredníctvom siete TEN-T. Predsednícke trio so záujmom očakáva stratégiu pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu a je odhodlané začať pracovať na kľúčových návrhoch. Bude sa usilovať o ochranu toku dodávateľských reťazcov v čase výziev, ktorým čelí celá Únia, a bude sa zaoberať vplyvom krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na dopravný systém, konkrétne v sektore civilného letectva. Cieľom predsedníckeho tria bude posilnenie odvetvia dopravy a jeho odolnosti. Okrem toho bude predsednícke trio analyzovať vplyv pandémie na dopravné toky v rámci EÚ, prevádzkovateľov všetkých druhov dopravy a dopravnú infraštruktúru.

Trojica predsedníctiev je presvedčená, že digitálna transformácia je proces, ktorý bude formovať každodenný život v Európe, ale aj proces ktorého formovanie môže Európa ovplyvniť. Pre EÚ a jej spoločenský a ekonomický model, ako aj pre jej konkurencieschopnosť a zvrchovanosť predstavuje príležitosť, ale aj výzvu. V tejto súvislosti budú tri predsedníctva venovať osobitnú pozornosť digitalizácii služieb a organizácii, a to najmä vo verejnej správe. V záujme udržania a podpory zodpovedného inovačného, udržateľného a konkurencieschopného európskeho digitálneho ekosystému, najmä v odvetviach strategického významu a v oblasti kľúčových podporných digitálnych technológií a infraštruktúr (vrátane dátových infraštruktúr) je potrebné ešte viac posilniť digitálnu zvrchovanosť EÚ. V tejto súvislosti je kľúčovou technológiou umelá inteligencia, ktorá má obrovský potenciál tvoriť hodnoty. S ohľadom na tieto skutočnosti predsednícke trio so záujmom očakáva nadchádzajúce návrhy v nadväznosti na oznámenie s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, bielu knihu o umelej inteligencii, európsku dátovú stratégiu a akt o digitálnych službách a ďalšie snahy v rámci európskeho partnerstva pre blockchain, ako aj ohláseného akčného plánu v mediálnej a audiovizuálnej oblasti.

Digitalizácia má ďalekosiahle dosahy, a preto sa k nej vo všetkých vnútorných a vonkajších politikách Únie musí pristupovať jednotne. Dôležitú úlohu zohráva rozvoj infraštruktúr, pripojiteľnosť (vrátane gigabitového pripojenia do roku 2025 a 5G), služby zamerané na používateľa a ich zachovanie v časoch krízy, zlepšenie predpisov, investícií, príležitostí a vplyvov súvisiacich s ochranou životného prostredia a klímou alebo udržateľným rozvojom, ako aj zdravie. Kľúčovú úlohu v úspešnosti Európy pri formovaní digitálnej transformácie bude zohrávať vytvorenie dostatočného ekosystému údajov podľa dátovej stratégie EÚ, ktorú vypracovala Komisia (vrátane dátovej infraštruktúry, ochrany údajov a súkromia, zodpovedného používania údajov, dátových priestorov, dostupnosti údajov, zdieľania údajov a bezpečnosti údajov).

Európsky výskum a systémy zdravotníctva a vzdelávania musia byť pripravené v plnej miere reagovať na výzvy súvisiace s technologickými a spoločenskými zmenami, ktoré súvisia aj s digitalizáciou, a na tento účel podporovať inováciu v záujme rastu a zamestnanosti prostredníctvom podpory výskumu a inovácie, lepších výsledkov v oblasti zdravia a investícií do zručností a vzdelávania ľudí, ako aj hľadaním synergií v rámci európskych vedeckých, výskumných a inovačných komunit s cieľom maximálne využiť potenciál výskumu a inovácie v celej Únii, a to aj s cieľom prekonať krízu spôsobenú ochorením COVID-19. V tejto súvislosti predsednícke trio víta oznámenie Komisie o budúcnosti výskumu a inovácií a o európskom výskumnom priestore, aktualizovaný akčný plán digitálneho vzdelávania, ďalší rozvoj európskeho vzdelávacieho priestoru, nový strategický rámec pre spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a aktualizovaný program v oblasti zručností a so záujmom očakáva s nimi súvisiace nadväznú kroky v Rade. Skúsenosti s výzvami, ktoré vznikli v súvislosti s pandémiou COVID-19, ukazujú, že oblasti vzdelávania, zručností a výskumu musia byť dostatočne pružné a odolné voči prerušeniam svojich pravidelných cyklov. Využitie potenciálu vzdelávania, výskumu a inovácie na transformačné riešenia a dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja si bude vyžadovať viacúrovňový prístup, prostredníctvom ktorého sa úsilie v týchto oblastiach politiky na všetkých úrovniach v rámci každej sektorovej iniciatívy strategicky zameria a začlení sa do spoločného prístupu na úrovni EÚ. Zároveň sa od novej koncepcie európskeho výskumného priestoru bude vyžadovať, aby spĺňala záväzok vyplývajúci zo zmluvy, ktorým je vytvorenie priestoru, v ktorom sa výskumní pracovníci môžu venovať skutočne európskej kariére a, podobne ako znalosti a technológie, využívať možnosti voľného pohybu cez hranice a systémy. Osobitná pozornosť sa bude venovať aj etickému aspektom obnoveného EVP a občianskej vede, v rámci ktorých bude trojica predsedníctiev realizovať niektoré spoločné činnosti. V rámci reakcie na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 budú predsedníctva podporovať prácu na zriaďovaní spoločných laboratórií EÚ na vývoj liekov a vakcín, a to prostredníctvom JRC.

Trojica predsedníctiev sa bude usilovať o včasné prijatie legislatívnych návrhov v rámci programu Horizont Európa a programu Erasmus+, aby sa bezodkladne začalo s vykonávaním nového politického cyklu, a to vrátane prepracovaného nariadenia o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (EIT) a rozhodnutia o strategickom inovačnom programe EIT na roky 2021 – 2027. To isté platí pre iné programy EÚ, ako napríklad Digitálna Európa, Kreatívna Európa a Európsky zbor solidarity.

Výzvam spojeným s digitálnou transformáciou a Agendou 2030 sa musí prispôbiť aj ochrana spotrebiteľa, ktorá sa v prípade potreby musí zvýšiť. Mala by sa zohľadniť zraniteľnosť spotrebiteľov v jednotlivých odvetviach. Trojica predsedníctiev podporuje úsilie Komisie o zlepšenie presadzovania práva v oblasti ochrany spotrebiteľa a posilnenie medzinárodnej spolupráce. Dôvera spotrebiteľov vo vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a transparentné informácie pre spotrebiteľov sú dôležitými faktormi, ktoré podporujú oživenie hospodárstva Európy po kríze spôsobenej ochorením COVID-19. Predsednícke trio očakáva, že Komisia bude vo svojom programe pre spotrebiteľov reagovať na získané poznatky, že má v úmysle urýchlene predložiť konkrétne návrhy, napríklad v súvislosti s univerzálnou nabíjačkou, ako aj že preskúma nariadenie o roamingu, a tiež so záujmom očakáva ďalšie návrhy, ako napríklad revíziu smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

Je potrebné, aby EÚ podporovala konkurencieschopný vesmírny sektor a jeho integráciu do európskeho hospodárstva, a to intenzívnejším využívaním vesmírnych technológií a aplikácií na podporu verejných politík. Na základe prijatia navrhovaného nariadenia o európskom vesmírnom programe a transformácie GSA na EUSPA má trojica predsedníctiev v úmysle vytvoriť priestor pre novú éru činností EÚ týkajúcich sa vesmíru. Predsedníctva sa budú tiež usilovať o stanovenie európskej pozície v súvislosti s kľúčovými zásadami pre celosvetové vesmírne hospodárstvo a rozvoj komerčného vesmíru (tzv. New Space) vrátane trhovo orientovaných prístupov a otvorenia kozmického priestoru novým aktérom.

Bude potrebné podporiť odvetvie cestovného ruchu v EÚ, ktoré je súčasnou krízou spôsobenou ochorením COVID-19 zvlášť zasiahnuté, a to najmä MSP a sektor civilného letectva. Predsednícke trio je spolu s členskými štátmi a Komisiou pripravené pracovať na spoločnej a koordinovanej reakcii v súlade s plánom obnovy, čím sa zabezpečí postupné a bezpečné obnovenie činností v oblasti cestovného ruchu, podpora udržateľného cestovného ruchu a uistenie pre spotrebiteľov. Súčasťou reakcie by mala byť krátkodobá okamžitá pomoc, pomoc podnikom, ako aj dlhodobá obnova.

IV. BUDOVANIE KLIMATICKY NEUTRÁLNEJ, EKOLOGICKEJ, SPRAVODLIVEJ A SOCIÁLNEJ EURÓPY

a) Budovanie klimaticky neutrálnej a ekologickej Európy

Trojica predsedníctiev je plne odhodlaná dosiahnuť cieľ, aby bola EÚ najneskôr v roku 2050 klimaticky neutrálna, a to v súlade s cieľmi Parížskej dohody, a zároveň zabezpečiť, aby bola táto transformácia nákladovo efektívna, primeraná, sociálne vyvážená, spravodlivá a zároveň sa pri nej zachovala konkurencieschopnosť EÚ. V tejto súvislosti predsednícke trio víta oznámenie Komisie o európskej zelenej dohode a Investičný plán pre udržateľnú Európu, ktoré by trojica predsedníctiev chcela riešiť ako prioritu, a to vrátane európskeho právneho predpisu v oblasti klímy, stratégie adaptácie na zmenu klímy a ďalších legislatívnych návrhov v rokoch 2020 – 2021. Predsednícke trio je odhodlané pokročiť vo vykonávaní všetkých týchto iniciatív a posilniť opatrenia v oblasti klímy na domácej úrovni, ako aj prostredníctvom vonkajšej činnosti, a to najmä tým, že zabezpečí dohodu v súvislosti s predložením aktualizovaného vnútroštátne stanoveného príspevku na UNFCCC v roku 2020 v súlade s našimi záväzkami vyplývajúcimi z Parížskej dohody a po dôkladnom posúdení vplyvu.

Pokiaľ ide o efektívne využívanie zdrojov, obehové hospodárstvo a odpadové hospodárstvo, trojica predsedníctiev víta nový akčný plán pre obehové hospodárstvo a je pripravená pokročiť vo vykonávaní akýchkoľvek iniciatív z neho vyplývajúcich. Pri riadení zelenej transformácie zohrávajú dôležitú úlohu spotrebitelia a v tejto súvislosti predsednícke trio s mimoriadnym záujmom očakáva návrh Komisie o posilnení postavenia spotrebiteľov.

Ochrana a udržateľné využívanie biodiverzity a prírodných zdrojov je ďalším kľúčovým prvkom zelenej transformácie. EÚ a jej členské štáty budú stáť na čele úsilia v boji proti strate biodiverzity a toto úsilie ďalej zvýšia, a to aj pokiaľ ide o prepojenie medzi biodiverzitou a ľudským zdravím. Predsednícke trio podporuje záväzok EÚ ísť príkladom a výrazne prispievať k prijatiu ambiciózneho globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020. Trojica predsedníctiev bude podporovať udržateľné a obehové poľnohospodárstvo a rybárstvo, potravinové systémy, udržateľné obhospodarovanie lesov v súlade s novou stratégiou lesného hospodárstva EÚ po roku 2020 vzťahujúcej sa na celý cyklus lesného hospodárstva a podporujúcej mnohé služby, ktoré lesy poskytujú, ako aj udržateľné biohospodárstvo vrátane zamerania sa na zabezpečenie dodávok potravín a integrity potravinových dodávateľských reťazcov v časoch krízy, dobré životné podmienky zvierat a nádejné vyhliadky na úspešnú realizáciu 8. environmentálneho akčného programu. Osobitná pozornosť sa bude venovať aj udržateľnému hospodáreniu s vodami, ako aj komplexnému plánu pre oceány vrátane modrého rastu.

Odolnosť poľnohospodárstva a životaschopnosť vidieckych oblastí na celom území EÚ majú kľúčový význam pre zabezpečenie územnej súdržnosti, ako aj prístupu občanov k bezpečným a cenovo dostupným potravinám. Trojica predsedníctiev vynaloží maximálne úsilie o včasné prijatie legislatívnych návrhov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky s cieľom bezodkladne začať s vykonávaním nového cyklu politiky súdržnosti.

V kontexte mechanizmu pre spravodlivú transformáciu je trojica predsedníctiev tiež odhodlaná zabezpečiť včasné prijatie legislatívneho návrhu týkajúceho sa Fondu na spravodlivú transformáciu.

Predsednícke trio zdôrazňuje, že na dosiahnutie lepšej a udržateľnejšej budúcnosti pre všetkých, pri ktorej sa na nikoho nezabudne, je nevyhnutné vykonávať Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja. Na tento účel by sa Agenda 2030 mala na primeranej úrovni podrobnosti začleňovať do všetkých vonkajších a vnútorných politík EÚ.

b) Budovanie spravodlivej a sociálnej Európy

Trojica predsedníctiev je presvedčená o silných stránkach európskeho sociálneho modelu a nazdáva sa, že ešte stále je možné dosiahnuť ďalší pokrok.

Na zabezpečenie vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv je možné urobiť viac. Predsednícke trio je odhodlané napredovať v tejto práci na základe existujúceho rozdelenia právomocí medzi EÚ a členské štáty. Jedným z jeho cieľov je podporovať vzostupnú konvergenciu v EÚ, ako aj sociálnu súdržnosť. Prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú najmä rámec EÚ pre zákonné minimálne mzdy, nástroj na ochranu pracovných miest a príjmov v časoch hospodárskych otrasov, prístup k sociálnej ochrane pre všetkých pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby, najmä pre najzraniteľnejšie skupiny, a lepšie sociálne začlenenie. Predsednícke trio posilní úsilie v boji proti chudobe aj nabádaním na diskusiu o budúcich iniciatívach týkajúcich sa ochrany minimálneho príjmu. Je potrebné reagovať na zmiernenie sociálnych dôsledkov pandémie. Vyžiada si to podporu hospodárstiev členských štátov a prijatých opatrení. Dôležitými krokmi pri ďalšom vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv sú ohlásené návrhy týkajúce sa systému minimálnej mzdy a zaistenia v nezamestnanosti, ktoré chce Rada preskúmať, iniciatíva v oblasti boja proti nezamestnanosti mladých ľudí, ako aj záruky pre deti.

Práca v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí sa zameria na dôsledky krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Bude zahŕňať oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a oblasť ochrany pracovníkov na neistých pracovných miestach, najmä pracovníkov v neštandardných formách zamestnania a pracovníkov využívajúcich pružné formy práce, ako sú práca na diaľku, a to aj prostredníctvom digitálnych nástrojov.

Trojica predsedníctiev bude presadzovať úsilie o to, aby sa v rámci celej EÚ jednotne vykonávali hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, usmernenia OECD pre nadnárodné podniky a Tripartitná deklarácia Medzinárodnej organizácie práce o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky. Predsedníctva vyzývajú na vypracovanie nového oznámenia o sociálnej zodpovednosti podnikov vrátane akčného plánu EÚ pre zodpovedné obchodné správanie, pričom sa prihládne na skúsenosti a poznatky získané z krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

Práca a pracovné podmienky prechádzajú rýchlou zmenou, najmä v dôsledku digitalizácie a starnutia obyvateľstva. S cieľom aktívne formovať budúcnosť práce predsednícke trio so záujmom očakáva ohlásené spôsoby zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pre všetkých pracovníkov, pracovných podmienok pracovníkov platforiem, pracovníkov na diaľku a pracovníkov v iných neštandardných formách práce.

Ďalej by sa mali riešiť demokratické výzvy. Mala by sa posilniť účasť všetkých skupín na trhu práce a spolupráca a dialóg medzi generáciami. Zásadný význam pre vývoj v oblasti práce a v spoločnosti bude mať umelá inteligencia. Pracovnej politiky sa to zvlášť týka v oblasti zručností, bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany a sociálneho dialógu. Na to, aby mohli pracovníci získať zručnosti požadované na trhu práce a prispôsobiť sa zmenám, aj keď sú náhle a nečakané, je nevyhnutné, aby mali prístup k odbornej príprave a vzdelávaniu a k celoživotnému vzdelávaniu.

Mal by sa zabezpečiť inkluzívny prístup k vzdelávaniu, a to aj digitálnymi prostriedkami, prostredníctvom aktualizovaného programu v oblasti zručností pre Európu a akčného plánu pre integráciu a inklúziu. Na riešenie prehlbujúceho sa nedostatku zručností a meniacich sa pracovných režimov budú nevyhnutné investície do zručností vrátane investícií do možností rekvalifikácie a zvyšovania zručností, ako aj do digitálnych zručností.

Podpora kultúry a médií prispeje okrem iného k inkluzívnym a súdržným spoločnostiam, pričom jej súčasťou je aj podpora kultúrnych a kreatívnych sektorov prostredníctvom programu Kreatívna Európa. Predsednícke trio so záujmom očakáva iniciatívy Komisie týkajúce sa záruk pre deti a mládež.

Politikou Únie pre EÚ, ktorá vychádza v ústrety občanom, sa ďalej prispeje k rozvoju a rastu a k vhodnému prostrediu na život, a to zohľadnením osobitných potrieb vidieckych a pobrežných oblastí, ako aj podporou integrovaného a udržateľného rozvoja miest a regiónov. Únia podporuje kvalitnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých, okrem iného aj zabezpečením dodávateľského reťazca pre lieky ako dôležitého prvku prístupu k nim. V tejto súvislosti bude predsednícke trio úzko spolupracovať s Komisiou na vypracovaní európskeho plánu na boj proti rakovine a nadviazaní naň. Predsednícke trio má tiež v úmysle prispieť k zlepšeniu gramotnosti v oblasti zdravotnej starostlivosti.

Pandémia COVID-19 ukázala, že je možné zlepšiť určité postupy súvisiace so zdravím na úrovni EÚ: či už v oblasti spoločného obstarávania na úrovni EÚ alebo pri vývoji a výrobe vakcín a antibakteriálnych a antivírusových liekov. Mali by sa modernizovať právne predpisy v oblasti liekov a zdravotníckych pomôcok, aby bolo možné rýchlo sa adaptovať na krízu na trhu a zabezpečila sa zásada sebestačnosti, okrem iného aj v súvislosti s dostupnosťou liekov, vakcín a zdravotníckeho vybavenia. V tejto súvislosti predsednícke trio berie na vedomie zámer Komisie pomôcť zabezpečiť, aby Európa mala k dispozícii cenovo dostupné lieky na uspokojenie svojich potrieb, pričom sa zároveň rešpektujú vnútroštátne právomoci. Trojica predsedníctiev sa zameria na právne predpisy týkajúce sa zmeny indikácie liekov a zároveň umožní spoločný prístup pri rýchlom a účinnom získavaní údajov pri klinickom skúšaní. Bude nabádať na úvahy o vytvorení „spoločných liečebných zariadení“ medzi krajinami, ktoré o to majú záujem. Je potrebné posilniť pripravenosť na pandémiu v EÚ okrem iného podporou digitálnej výmeny údajov týkajúcich sa zdravia, a to pri plnom rešpektovaní práva na súkromie, ako aj posilnením existujúcich európskych štruktúr, ako je napríklad ECDC.

V. PRESADZOVANIE ZÁUJMOV A HODNÔT EURÓPY VO SVETE

Trojica predsedníctiev spolu s vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku prispeje k účinnej príprave samitov a zasadnutí lídrov EÚ, ktoré organizuje predseda Európskej rady s hlavami štátov a predsedami vlád z tretích krajín a regiónov, a to v rámci inštitucionálneho formátu EÚ alebo multilaterálneho formátu. Predsednícke trio v spolupráci s vysokým predstaviteľom tiež zabezpečí nadviazanie na rokovania v Európskej rade o zahraničných veciach a medzinárodných vzťahoch.

Trojica predsedníctiev bude úzko spolupracovať s vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku, spoločne ho podporovať pri plnení jeho úloh a bude sa usilovať o aktívnu angažovanosť a cielenú podporu zahraničnej politiky Únie zo strany všetkých členských štátov.

Predsednícke trio podporujúce vysokého predstaviteľa podnikne čo najviac konkrétnych krokov na zvýšenie schopnosti EÚ konať rozhodne a jednotne v záujme účinného presadzovania záujmov a hodnôt Európy a bránenia a ďalšieho formovania medzinárodného poriadku založeného na pravidlách v dnešnom skúšanom svete, a to v súlade s medzinárodným právom a ľudskými právami a prostredníctvom posilňovania multilateralizmu a systému OSN. Budeme sa usilovať o posilnenie postavenia EÚ ako svetového lídra, ktorý podporuje mier, prosperitu a ľudské práva pre všetkých.

Vyžaduje si to mobilizáciu a strategické využívanie celého spektra vonkajšej činnosti EÚ od diplomacie po rozvoj, obchod, medzinárodné kultúrne vzťahy alebo energetickú politiku vrátane bezpečnostných a obranných nástrojov a aktívneho informovania a komunikácie. Predsednícke trio je odhodlané podieľať sa na tomto spoločnom úsilí spolu s vysokým predstaviteľom, všetkými inštitúciami EÚ a členskými štátmi s cieľom presadiť silnú EÚ v multilaterálnom svete s úzkymi väzbami medzi regiónmi. Zahŕňa to schopnosť EÚ reagovať na zložité núdzové situácie. Bude preto prioritou predsedníckeho tria zhodnotiť reakciu EÚ a jej členských štátov na pandémiu COVID-19, identifikovať nedostatky a výzvy, najlepšie postupy a spôsoby zlepšenia vzájomnej spolupráce a koordinácie. Schválenie a implementácia Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce umožní presadzovanie našich záujmov a hodnôt a lepšie zosúladenie našej spolupráce s prioritami vonkajšej politiky EÚ.

Predsednícke trio víta rozhodnutie začať prístupové rokovania s Albánskom a Severným Macedónskom a opätovne potvrdzuje perspektívu západného Balkánu v EÚ a svoj cieľ pokračovať v procese rozširovania smerom na západný Balkán v relevantných prípadoch na základe nedávneho oznámenia Komisie o posilnenej metodike rozširovania a prehĺbiť spoluprácu, a to aj v súlade s dohodou zo záhrebského samitu.

V tejto súvislosti bude predsednícke trio venovať osobitnú pozornosť riešeniu závažného sociálno-ekonomického vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19 v krajinách západného Balkánu a oživeniu ich hospodárstiev vrátane vytvorenia pozitívnej perspektívy pre mladých ľudí. Bude podporovať konektivitu vo všetkých jej rozmeroch, a tak znižovať rozdiely v rozvoji medzi EÚ a týmto regiónom. Podpora demokracie, právneho štátu a slobody médií predstavuje náš spoločný naratív EÚ, ktorý by sa mal presadzovať prostredníctvom účinnej strategickej komunikácie. Dôraz by sa mal tiež klásť na riešenie otvorených otázok, posilňovanie odolnosti voči hybridným hrozbám a dezinformáciám prostredníctvom užšej spolupráce okrem iného v oblastiach, ktoré patria do SZBP, a odstraňovanie rušivých faktorov v regióne.

Transatlantické partnerstvo a obchodné vzťahy EÚ s USA budú jedným z hlavných cieľov predsedníckeho tria, ktoré bude úzko spolupracovať s Komisiou a vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby bolo možné ďalej sa spoliehať na vzájomne výhodný a vyvážený vzťah.

Blízкими partnermi sú krajiny EHP a EZVO. Je najvyššie dôležité zabezpečiť úzku koordináciu so štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a Švajčiarskom, pokiaľ ide o následky pandémie COVID-19, keďže štáty EZVO sa vďaka vnútornému trhu v rámci EHP a úzkej siete zmlúv so Švajčiarskom vyznačujú vysokou mierou hospodárskej integrácie s EÚ.

Predsednícke trio bude spolu s vysokým predstaviteľom a Komisiou pokračovať v ambicióznej európskej susedskej politike smerom na východ a na juh. Jej cieľom je najmä pomôcť bezprostredným geografickým partnerom úspešne prekonať krízu spôsobenú ochorením COVID-19 a posilniť ich celkovú odolnosť. Okrem toho bude predsednícke trio klásť silný dôraz na podporu vysokého predstaviteľa pri riešení závažných konfliktov v susedstve Únie a mimo neho, ako napríklad v Líbyi, regióne Sahel, Sýrii a na východe Ukrajiny.

Predsednícke trio v spolupráci s vysokým predstaviteľom prispeje aj k príprave a následnému plneniu záväzkov, ktoré sa majú prijať na nadchádzajúcom samite Východného partnerstva. Bude sa tiež pokračovať v práci na vykonávaní záverov Rady pre zahraničné veci z júna 2019 o angažovanosti EÚ v regionálnej spolupráci v oblasti Čierneho mora a iniciatívy EÚ Čiernomorská synergia.

Predsednícke trio podporuje vysokého predstaviteľa v procese hodnotenia v súvislosti s piatimi hlavnými zásadami týkajúcimi sa vzťahov medzi EÚ a Ruskom s cieľom aktívne formovať politiku EÚ.

EÚ zintenzívni svoju spoluprácu s OBSE, ktorá môže významne prispieť k bezpečnosti a stabilite v Európe vďaka svojmu jedinečnému geografickému rozsahu, nezávislým inštitúciám, sieti operácií v teréne a celkovému diplomatickému potenciálu.

Vzhľadom na rastúci geopolitický význam regiónu ako mosta medzi Európou a Áziou bude EÚ pokračovať v plnení kľúčových priorít načrtnutých v novej stratégii EÚ pre Strednú Áziu prijatej v júni 2019. EÚ sa bude usilovať o zlepšenie prepojenia medzi Európou a Áziou, ako sa uvádza v stratégii na prepájanie Európy a Ázie.

EÚ bude v rámci nadchádzajúcej trojice predsedníctiev podporovať úsilie vysokého predstaviteľa a snažiť sa o zintenzívnenie svojej spolupráce s ASEAN-om s cieľom dosiahnuť strategické partnerstvo. V tejto súvislosti skúma predseda Európskej rady možnosť usporiadať zasadnutie lídrov EÚ – ASEAN. EÚ bude naďalej podporovať dialóg a spoluprácu s Áziou prostredníctvom stretnutia Ázia – Európa (ASEM), ktorého 13. samit je naplánovaný na 16. a 17. novembra 2020 v Phnom Penh (Kambodža), a plánuje zasadnutie lídrov EÚ a Číny. Okrem toho sa pripravujú výročné samity EÚ s Čínou, Indiou, Japonskom a Kórejskou republikou. Predsednícke trio zintenzívni svoje úsilie pri vykonávaní a presadzovaní stratégie EÚ na prepájanie Európy a Ázie a bude presadzovať prístup založený na hodnotách, ktorý sa jasne zameria na dodržiavanie medzinárodných noriem, udržateľnosť a transparentnosť. Na pozvanie predsedu Európskej rady sa má v máji 2021 v Porte uskutočniť zasadnutie lídrov EÚ a Indie, ktoré usporiada portugalské predsedníctvo.

Významnými príležitosťami na rozvoj vzťahov a spolupráce s Afrikou bude samit EÚ – Africká únia, ktorý sa má konať v októbri 2020, a naplánované ministerské zasadnutia EÚ – AÚ. Trojica predsedníctiev bude pokračovať v úsilí o prijatie rozhodnutí Rady o podpise a uzavretí dohody nasledujúcej po Dohodu z Cotonou.

Európska únia by mala v rámci nadchádzajúcich troch predsedníctiev vynaložiť maximálne úsilie o zabezpečenie solidarity s Afrikou v boji proti ochoreniu COVID-19. Trojica predsedníctiev v úzkej spolupráci s vysokým predstaviteľom zabezpečí, aby EÚ vo svojich vzťahoch s Afrikou pracovala na plnení spoločných priorít dohodnutých na samite EÚ – Africká únia vrátane trvalého mieru a bezpečnosti na africkom kontinente, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu, investícií, tvorby pracovných miest a ľudského rozvoja, a zároveň bude hľadať spoločné a pozitívne riešenia otázok v oblasti klímy, migrácie a mobility. EÚ bude tiež podporovať projekt hospodárskej integrácie africkej kontinentálnej zóny voľného obchodu a zintenzívni medzikontinentálne úsilie o splnenie záväzkov v rámci Parížskej dohody o zmene klímy.

Predsedačské trio je spolu s vysokým predstaviteľom naďalej odhodlané posilňovať politické partnerstvo EÚ s Latinskou Amerikou a Karibikom. EÚ musí naďalej spolupracovať s krajinami v regióne a usilovať sa dosiahnuť výsledky rôznymi spôsobmi, aj prostredníctvom aktualizácie platných dohôd, ako v prípade Mexika a Čile, a dosiahnuť pokrok v spolupráci s Mercosurom. Výzvy, ktorým čelíme, si vyžadujú, aby EÚ v plnom rozsahu zohrávala svoju globálnu úlohu. Rôzne krízy v regióne, najmä vo Venezuele, si budú vyžadovať intenzívnu politickú angažovanosť.

Predsedačské trio sa aj naďalej zasadzuje za otvorený, ambiciózny a spravodlivý, udržateľný obchod založený na pravidlách. Obchodná politika je rozhodujúcou súčasťou komplexnej reakcie hospodárskej politiky na krízu. Kľúčovými prvkami v tejto súvislosti sú reforma WTO s cieľom posilniť multilaterálny poriadok založený na pravidlách a reforma medzinárodného režimu riešenia investičných sporov. Predsedačské trio bude zároveň aj naďalej pracovať na ambicióznych dvojstranných dohodách o voľnom obchode a ochrane investícií, a pritom zabezpečovať rovnaké podmienky a lepší prístup na trhy verejného obstarávania. Rokovania o dohode o voľnom obchode s Indonéziou sa pravdepodobne uzavrujú v roku 2021. Rokuje sa aj o dohodách o voľnom obchode s Austráliou a Novým Zélandom, ktoré by sa mohli uzavrieť v priebehu roka 2021. Trojica predsedačstiev bude v roku 2021 pracovať aj na uzavretí dohody o partnerstve a spolupráci s Thajskom. Predsedačské trio sa bude usilovať o podpísanie dohody o pridružení medzi EÚ a Mercosurom a modernizovanej globálnej dohody medzi EÚ a Mexikom, ako aj o modernizáciu dohody o pridružení s Čile. Vynaloží sa maximálne úsilie o zabezpečenie podpísania dohody o ochrane zemepisných označení a uzavretie rokovaní o ambicióznej a vyváženej komplexnej dohode o investíciách s Čínou. Predsedačské trio sa bude usilovať o prípadné obnovenie rokovaní o ambicióznej dohode o obchode a investíciách medzi EÚ a Indiou.

EÚ sa zameria na lepšiu spoluprácu v oblasti rozvojovej spolupráce a bude sa usilovať o to, aby inkluzívnym spôsobom ďalej posilnila svoje medzinárodné partnerstvá v tejto oblasti. Trojica predsedníctiev zdôrazňuje, že Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a jej ciele udržateľného rozvoja poskytujú transformačný politický rámec na odstránenie chudoby a dosiahnutie udržateľného rozvoja v celosvetovom meradle a zabezpečí, aby EÚ a jej členské štáty naďalej zohrávali vedúcu úlohu, pokiaľ ide o ambície a opatrenia. Predsednícke trio je v spolupráci s vysokým predstaviteľom tiež naďalej odhodlané riešiť širší vplyv domácich opatrení na medzinárodnej a celosvetovej úrovni a pripomína záväzok EÚ ukončiť hlad a podvýživu. V tejto súvislosti trojica predsedníctiev víta svetový samit OSN o potravinových systémoch naplánovaný na rok 2021 a zdôrazňuje, že je potrebné prijať jednotné politiky EÚ. Okrem toho bude na programe riešenie celého radu výziev týkajúcich sa vody s cieľom vypracovať komplexný prístup k vode, v rámci ktorého sa zohľadní prepojenie humanitárnej pomoci, rozvoja a mieru, ako aj aspekty týkajúce sa životného prostredia, globálneho zdravia a výživy.

Trojica predsedníctiev bude v rámci nadväzných krokov na závery Rady z 5. decembra 2019 a v rámci krátkodobých a dlhodobých opatrení, ktoré sa identifikovali v správe skupiny odborníkov z roku 2020, pracovať na posilnení európskej finančnej štruktúry pre rozvoj. Predsednícke trio bude tiež usmerňovať prácu zameranú na schválenie tretieho akčného plánu pre rodovú rovnosť zo strany Rady.

Predsednícke trio podporuje úsilie vysokého predstaviteľa o presadzovanie a ďalšie posilnenie účinného medzinárodného poriadku založeného na pravidlách a je plne odhodlané zvýšiť význam účinnej medzinárodnej kontroly zbrojenia, odzbrojenia a nešírenia ako kľúčových pilierov celosvetového mieru a bezpečnosti.

Pandémia COVID-19 a ďalšie krízy majú rozsiahly vplyv na humanitárne potreby na celom svete. Počas funkčného obdobia trojice predsedníctiev sa EÚ bude usilovať poskytovať humanitárnu pomoc na záchranu životov ľudí v núdzi. V rámci nadviazania na prácu predchádzajúceho predsedníckeho tria, najmä na závery Rady z novembra 2019 o medzinárodnom humanitárnom práve, budeme presadzovať ochranu humanitárneho priestoru a presadzovanie medzinárodného humanitárneho práva. Naším cieľom je, aby signatármi humanitárnej výzvy boli všetky členské štáty a EÚ.

Výskyt vírusu COVID-19 poukázal na význam spolupráce v oblasti globálneho zdravia a transparentnej reakcie na krízu. Predsednícke trio je odhodlané spolupracovať v tejto súvislosti, aby mala EÚ a jej členské štáty v rámci medzinárodných fór zaoberajúcich sa globálnym zdravím, ako napríklad WHO, silnejší a strategickejší hlas. EÚ a jej členské štáty podporujú partnerské krajiny pri posilňovaní ich komplexných systémov zdravotníctva a pri zmierňovaní závažných sociálno-ekonomických dôsledkov pandémie. Konkrétnym stelesnením európskeho odhodlania vyjadriť našu globálnu solidaritu je Tím Európa. Na celosvetovej úrovni umožní spolupráca s odvetvím výskumu a inovácie na vakcíne dostupnosť pre partnerské krajiny s cieľom bojovať proti šíreniu pandémie.

Počas funkčného obdobia trojice predsedníctiev bude EÚ naďalej vykonávať stratégiu námornej bezpečnosti EÚ (EUMSS) a jej aktualizovaný akčný plán na zlepšenie spôsobu, akým Únia na celosvetovej úrovni reaguje na hrozby a výzvy v oblasti námornej bezpečnosti, ktoré majú negatívny vplyv na ľudí, činnosti a infraštruktúry, a to najmä prostredníctvom zintenzívnenej diplomatickej spolupráce s medzinárodnými partnermi, konkrétne v Guinejskom zálive, a koordinovaného budovania kapacít. Politická reakcia sa preskúma na základe správy o vykonávaní akčného plánu EUMSS, ktorá sa má vypracovať v roku 2020.

Spoločná bezpečnostná a obranná politika (SBOP)

Trojica predsedníctiev podporuje prácu vysokého predstaviteľa, úzko spolupracuje s členskými štátmi a je pevne odhodlaná posilniť všetky aspekty SBOP s celkovým cieľom urobiť z EÚ zodpovedného, schopného a spoľahlivého aktéra a globálneho partnera pre mier a bezpečnosť. Partneri z predsedníckeho tria sú preto odhodlaní naďalej posilňovať schopnosť EÚ konať tak, aby bola schopná primerane a rozhodne reagovať na krízy, ktoré priamo ovplyvňujú naše záujmy a bezpečnosť, podľa možnosti aj s našimi partnermi a v prípade potreby nezávisle.

Naša schopnosť konať závisí od jasného a jednotného chápania toho, čo chceme byť ako Európania schopní dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a obrany, ako sa uvádza v globálnej stratégii EÚ. Ak chceme splniť očakávania vyplývajúce zo strategického programu na roky 2019 – 2024, je potrebné vypracovať politicko-strategické usmernenia. Predsednícke trio preto v plnej miere podporí prácu na strategickom smerovaní („Strategic Compass“) pod vedením vysokého predstaviteľa. Základom pre tento strategický dialóg s cieľom pomôcť dosiahnuť pokrok v spoločnom politickom chápaní a plánovaní a rozvíjaní bezpečnostných spôsobilostí, ktoré sú viac orientované na ciele, je spoločná analýza hrozieb.

Predsednícke trio bude pokračovať v úsilí o zintenzívnenie spolupráce medzi SBOP a SVV, podporovať vnútroštátne postupy s cieľom zvýšiť spôsobilosti pre civilné misie v rámci SBOP, ako aj mnohé ďalšie opatrenia na zabezpečenie úplného vykonávania paktu o civilnej SBOP najneskôr začiatkom leta 2023. Uskutočnia sa viaceré semináre a dve výročné konferencie na vysokej úrovni a zriadi sa centrum excelentnosti v oblasti civilného krízového riadenia.

Bude sa pokračovať v dosahovaní pokroku pri ďalšom rozvoji a súdržnosti medzi obrannými iniciatívami EÚ, a to aj implementáciou prelomových opatrení prijatých v posledných dvoch rokoch vo všetkých kľúčových oblastiach (PESCO, CARD a Európsky obranný fond). Malo by to zahŕňať silnejšiu, inkluzívnu a udržateľnú európsku obrannú technologickú a priemyselnú základňu, ktorá prihliada na úlohu MSP.

Nadalej sa bude presadzovať súdržnosť medzi iniciatívami EÚ v oblasti obrany zameranými na dosiahnutie úrovne ambícií EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, a to v rámci prístupu zameraného na výsledky s cieľom posilniť spoluprácu v oblasti obrany, a tak Únii poskytnúť správny súbor spôsobilostí a posilniť jej úlohu garanta bezpečnosti. Prvoradý význam z hľadiska zabezpečenia jednotného prístupu k rozvoju európskych obranných spôsobilostí bude mať ďalšie posilnenie strategickej politickej koordinácie a monitorovanie vykonávania.

Trojica predsedníctiev bude zároveň spolu s vysokým predstaviteľom naďalej plne odhodlaná podporovať transatlantické partnerstvo v oblasti bezpečnosti zabezpečením úplnej komplementarity medzi všetkými iniciatívami týkajúcimi sa SBOP a NATO. Posilnenie súdržnosti a kapacít pre spoločnú činnosť NATO a EÚ bude zahŕňať vojenskú mobilitu, kybernetickú bezpečnosť a obranu, rozvoj spôsobilostí, hybridné hrozby a budovanie kapacít. V kontexte pandémie COVID-19 to zahŕňa aj vojenskú pomoc civilným orgánom a opatrenia na zvýšenie odolnosti/civilnej pripravenosti. Prioritou bude teda úzka spolupráca oboch organizácií a posilnenie európskeho piliera NATO. Nadviazaná neformálna spolupráca na úrovni expertov s NATO predstavuje pevný základ pre intenzívnu a nepretržitú angažovanosť, ako sa zdôrazňuje v štyroch správach o pokroku, ktoré sa doposiaľ vypracovali.
